STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Høringsnotat

om

Bekendtgørelse om forsøg med udvidede adgangsveje til grundforløbets 2. del på erhvervsuddannelser for elever fra forberedende grunduddannelse og frie fagskoler

8. oktober 2026
Sagsnr.: 26/13175
Center for Ungdomsuddannelser
CAWON

Undervisningsministeriet

Indledning

Et udkast til bekendtgørelse har været sendt i høring hos REU og offentlig høring på Høringsportalen med frist mandag den 21. september 2026.

Der er modtaget i alt 16 høringssvar fra

1. Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB)
2. Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
3. Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Lederne og Bestyrelserne (DEG-L og DEG-B)
4. Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne (fælles høringssvar)
5. Danske SOSU-skoler
6. Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU)
7. Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)
8. FGU Danmark
9. Finans Danmark
10. Foreningen af Frie Fagskoler
11. Frie Skolers Lærerforening
12. KL
13. Lederne
14. Uddannelsesforbundet
15. Vejlederforeningen
16. Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

Ni høringssvar indeholder bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet.

Indstilling fra REU

REU har ved brev af 24. september 2026 tilkendegivet følgende:

> "REU behandlede sagen på sit møde den 4. september 2026 og indstiller på den baggrund, at forsøget gennemføres.
>
> Rådet vil med stor interesse se frem til opfølgningen på forsøgets resultater og henviser i øvrigt til organisationernes selvstændige høringssvar."

Sammenfatning om ændring til bekendtgørelsesudkastet i forhold til høringsudkastet

De indkomne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i høringsudkastet:

- Præcisering af § 3, stk. 2, med henblik på tydeliggørelse af, at flere institutioner for forberedende grunduddannelse kan indgå samarbejdsaftaler med udbydere af erhvervsuddannelser.
- Præcisering af § 4, stk. 2, med henblik på tydeliggørelse af, at flere frie fagskoler kan indgå samarbejdsaftaler med udbydere af erhvervsuddannelser.

Generelle bemærkninger

Overordnet set er foreninger og organisationerne indenfor områderne for erhvervsuddannelser, forberedende grunduddannelser og frie fagskoler positive overfor den foreslåede forsøgsordning.

DA finder, at forsøget skal følges tæt for at sikre, at de optagne elever har de nødvendige faglige forudsætninger. DA finder derfor, at forsøget skal evalueres grundigt.

DA bemærker, at der kan være risiko for variation i prøvernes indhold og niveau på tværs af landet, da prøverne udvikles lokalt. Der bør derfor være opmærksomhed på, hvordan der sikres ensartethed, og at udvikling af prøver bliver en administrativ opgave for institutionerne.

DEG-L og DEG-B bemærker, at der ikke er afsat midler til det faglige udviklingsarbejde og evaluering af forsøget. Det er hertil væsentligt at følge op på om eleverne efterfølgende gennemfører erhvervsuddannelsen.

Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne bemærker i et fælles høringssvar, at evalueringen af forsøgsordningen ikke kun bør tage udgangspunkt i antallet af elever, der vælger denne vej, men også i gennemførsels- og afbrudsfrekvens blandt de elever, der benytter sig af den nye indgang til erhvervsuddannelserne.

FGU Danmark foreslår, at der laves en opfølgning på forsøget, således at alle relevante erfaringer og overvejelser kan danne grundlag for kommende lovgivning, herunder særligt omkring EPX. Opfølgningen bør indeholde erfaring med optagelsessamtalen, elevernes motivation og om forsøget styrker samarbejdet mellem FGU-institutionerne og erhvervsskolerne.

FGU Danmark bemærker, at forsøget bebyrder institutionerne med et udviklingsarbejde, der ikke er finansieret.

Foreningen af Frie Fagskoler finder det vigtigt, at udskydelsen af iværksættelse af forsøget ikke medfører yderligere tab af tid. Skolerne bør

derfor hurtigst muligt efter bekendtgørelsens ikrafttræden kunne indgå samarbejdsaftaler, udvikle prøver og ansøge om deltagelse.

Foreningen af Frie Fagskoler anbefaler, at forsøget følges tæt, og at evalueringen ikke alene fokuserer på elevernes formelle faglige niveau, men også på overgang til GF2, fastholdelse, gennemførelse og elevernes videre vej gennem erhvervsuddannelsen, herunder om en praksisfaglig adgangsvej kan give unge, der har haft vanskeligt ved at honorere traditionelle boglige adgangskrav, men som gennem praksisorienteret undervisning har udviklet de nødvendige kompetencer, en bedre overgang til erhvervsuddannelse.

Vejlederforeningen bemærker, at der i bekendtgørelsen er behov for at præcisere, hvad en afsluttende prøve på FGU indeholder. Den angivne paragrafhenvisning giver ikke et entydigt svar.

Uddannelsesforbundet bemærker, at der bør etableres en strukturel opfølgning på, om den foreslåede forsøgsordning fører til flere erhvervsuddannede på sigt. Yderligere bør der på sigt skabes et grundlag for at vurdere, hvordan de elever som optages via den udvidede vej, klarer sig i løbet af deres uddannelse.

STUKs bemærkninger

STUK noterer sig de positive tilkendegivelser og opbakning til den foreslåede forsøgsordning.

Der lægges op til, at STUK undervejs i forsøgsperioden kan anmode de deltagende institutioner om status på forsøget.

Den pågældende FGU-institution eller frie fagskole skal efter afslutning af forsøget sende til STUK en evaluering af det gennemførte forsøg. Evalueringen skal som minimum beskrive:

- En kort beskrivelse af forsøgets gennemførelse.
- Erfaringer og resultater med forsøget, herunder proces, tilrettelæggelse, samarbejde, og hvad der har været virkningsfuldt/ikke-virkningsfuldt.
- Hvor mange elever der har deltaget i forsøget, og hvor mange heraf, der på den baggrund er optaget på GF2 (og på hvilke erhvervsuddannelser).
- Hvor mange af de elever, der er kommet ind på en erhvervsuddannelse efter prøven, falder fra og efter hvor lang tid.

Forsøget har til hensigt at indsamle forskellige erfaringer, som kan danne grundlag for at kvalificere en evt. varig ordning.

Det skal i forhold til finansiering bemærkes, at der ikke afsættes særskilte midler, og finansieringen skal derfor ske inden for institutionernes eksisterende rammer.

Konkrete bemærkninger

Formål m.v. (§ 1)

Danske SOSU-skoler bemærker, at de eksisterende adgangsveje til grundforløbets 2. del giver eleven et nationalt retskrav, der ikke alene er bundet til den enkelte institution. Derfor anbefaler Danske SOSU-skoler også, at forsøget tilrettelægges sådan, at der kan findes sektorløsninger inden for uddannelserne på tværs af de udbydende skoler.

Lederne anfører, at forsøgsordningen bør gennemføres på et tydeligt og gennemsigtigt grundlag. Det er vigtigt, at rammerne for de afsluttende prøver og vurderingen af elevernes forudsætninger er klare for både elever og de deltagende institutioner. Det vil være centralt for kvaliteten af og tilliden til ordningen.

STUKs bemærkninger
Det fremgår af § 1, stk. 2, i bekendtgørelsesudkastet, at formålet med forsøget er at afdække, om udvidede og mere direkte adgangsveje kan bidrage til smidigere overgang til og gennemførelse af en erhvervsuddannelse for elever fra en forberedende grunduddannelse eller fri fagskole.

Efter bekendtgørelsesudkastets § 1, stk. 3, godkender STUK efter ansøgning, hvilke udbydere af erhvervsuddannelser, institutioner for forberedende grunduddannelse og frie fagskoler, der kan deltage i forsøget. Endvidere forudsætter deltagelse i forsøget, at der er indgået en samarbejdsaftale mellem institutionerne. De deltagende institutioner vil i den konkrete samarbejdsaftale skulle fastlægge, hvilke erhvervsuddannelser der omfattes af samarbejdsaftale. Der vil således i den sammenhæng kunne dannes mere sektorrettede profiler.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af forslaget.

Adgang til grundforløbets 2. del på en erhvervsuddannelse (§ 2)
DA fremhæver, at det er afgørende, at forsøget understøtter erhvervsuddannelser af høj kvalitet.

DA finder, at det ikke er tilstrækkeligt alene at have aflagt prøven, som der lægges op til. DA foreslår derfor, at der bør stilles krav om, at eleven har bestået prøven efter nærmere fastsatte kriterier.

DEG-L og DEG-B bemærker, at det bør fremgå tydeligt af bekendtgørelsen, at eleven skal have de nødvendige faglige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. På erhvervsuddannelserne kan de møde en række overgangskrav i fx dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi.

FGU Danmark anbefaler, at der udarbejdes overordnede og gennemsigtige rammer for optagelsessamtalen, så eleverne får en saglig og ensartet vurdering. Det bør samtidig være tydeligt, hvordan den afsluttende FGU-prøve, elevens almene kompetencer og øvrige relevante forudsætninger indgår i vurderingen.

Foreningen af Frie Fagskoler finder det væsentligt, at forsøget fastholder forudsætningen om, at eleven skal have de nødvendige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. Dette fremgår også af den politiske aftale, som bekendtgørelsen udmønter.

STUKs bemærkninger

Forsøgsordningen består i, at der afholdes en afsluttende prøve på en institution for forberedende grunduddannelse eller en fri fagskole. Prøven skal afdække, om eleven har de nødvendige kompetencer til at blive optaget på den pågældende erhvervsuddannelse, da prøven sammen med en optagelsessamtale skal kunne give direkte adgang til grundforløbets 2. del på en specifik erhvervsuddannelse.

Dette er fastsat i bekendtgørelsesudkastets § 2, hvoraf følger, at en udbyder af erhvervsuddannelse kan optage en elev fra en forberedende grunduddannelse eller en fri fagskole efter erhvervsuddannelseslovens § 5 a, stk. 2, når følgende betingelser er opfyldt:

1) Eleven har aflagt en afsluttende prøve på en institution for forberedende grunduddannelse som fastsat efter § 3 eller på en fri fagskole som fastsat efter § 4.
2) Den ansøgte udbyder af erhvervsuddannelse på baggrund af en samtale med eleven vurderer, at eleven kan gennemføre en erhvervsuddannelse.

Styrelsen stiller ikke i øvrigt krav til prøvens indhold, herunder evt. beståkrav. Da formålet med forsøget er at undersøge om direkte adgangsveje til erhvervsuddannelser kan bidrage til en mere smidig overgang for elever fra forberedende grunduddannelse og frie fagskoler. De deltagende institutioner vil i fællesskab skulle finde en tilrettelæggelsesform af prøven, så den på den ene side tager højde for målgruppens faglige forudsætninger, og på den anden side får afdækket om eleven har de nødvendige faglige kompetencer til at blive optaget på den pågældende erhvervsuddannelse og gennemføre den. Det er de deltagende institutioners ansvar, at optagelseskravene er tydelige for eleverne.

Optagelsessamtalen vil være denne samme, som en erhvervsskole afholder efter erhvervsuddannelseslovens § 5 a, stk. 1, nr. 2, med henblik på at vurdere, at den pågældende elev kan gennemføre en erhvervsuddannelse. Det er forudsat, at eleverne har de nødvendige kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse. Den afsluttende prøve

på institutionen for forberedende grunduddannelse hhv. den frie fagskole vil således indgå i udbyderen af erhvervsuddannelses optagelsesgrundlag af den pågældende elev.

Bemærkningerne giver ikke anledning til ændring af forslaget.

Samarbejdsaftale om en afsluttende prøve på en forberedende grunduddannelse hhv. en fri fagskole (§§ 3 og 4)
DEG-L og DEG-B bemærker, at det er positivt for kvaliteten, at forsøget bygger på samarbejdsaftaler mellem institutionerne.

DEG-L og DEG-B bemærker, at det kan overvejes at stille en fælles skabelon for samarbejdsaftalerne til rådighed med henblik på at understøtte ensartethed.

DEG-L og DEG-B bemærker, at det bør tydeliggøres i bekendtgørelsen om, der er tale om flere eller én erhvervsuddannelse, som prøven skal give adgang til. Det bør afklares, om en elev, der har bestået prøven, kan optages på samme vilkår på en erhvervsuddannelse på en anden institution end den, der indgår i samarbejdsaftalen.

FGU Danmark anbefaler, at forsøget tilrettelægges med tilstrækkelig fleksibilitet, så det muliggør adgang til flere beslægtede erhvervsuddannelser, trin eller specialer. Det bør desuden overvejes, hvordan en elevs prøve kan anerkendes, hvis eleven efterfølgende søger optagelse på en anden erhvervsskole end den, der har indgået samarbejdsaftalen. Det vil understøtte elevernes geografiske og uddannelsesmæssige mobilitet.

FGU Danmark fremhæver, at det kan styrke prøvens faglige relevans og erhvervsskolernes tillid til prøvens resultat, hvis relevante fagpersoner fra erhvervsuddannelserne kan inddrages i udviklingen af prøven og eventuelt i bedømmelsen. Den konkrete model bør kunne tilpasses lokale forhold og den pågældende uddannelse.

FGU Danmark anbefaler, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet understøtter forsøget med fælles, vejledende rammer for forsøget, herunder især optagelsessamtalerne.

FGU Danmark foreslår, at i § *3*, stk. 2, ændres *"En institution for forberedende grunduddannelse og udbydere af erhvervsuddannelse indgår en samarbejdsaftale"* til: "*En eller flere institutioner for forberedende grunduddannelse…*". Forslaget er begrundet i, at grundlaget for en bekendtgørelse, der giver lige adgang til uddannelse skal opnås ved, at det må FGU-sektoren, der indgår aftaler med EUD-sektoren eller faglige udvalg frem for lokale aftaler.

FGU Danmark anfører, at der formuleringen i § 3, stk. 2, 2. pkt., ikke angives, at der er tale om faglige temaer. Det betyder, at der fx også kunne

indgås aftale om naturfag. FGU Danmark vil gerne sikre sig, om dette er hensigten også med den indgåede aftale.

Foreningen af Frie Fagskoler anbefaler, at det i den videre vejledning om forsøget tydeliggøres, at prøven kan tilrettelægges praksisfagligt og tage udgangspunkt i konkrete arbejdsprocesser, værkstedsundervisning, projekter og andre erhvervsrettede aktiviteter. Foreningen fremhæver, at prøven skal kunne afdække elevens kompetencer i en sammenhæng, der er relevant for den erhvervsuddannelse, eleven søger optagelse på.

Foreningen af Frie Fagskoler anbefaler, at STUK udarbejder en enkel model eller skabelon for samarbejdsaftalen samt vejledning om udformning af prøver og ansøgning om deltagelse. Det vil både kunne lette institutionernes arbejde og bidrage til en rimelig ensartethed og kvalitet i forsøget.

Foreningen af Frie Fagskoler anbefaler, at forsøget administreres så fleksibelt som muligt, herunder at der gives mulighed for samarbejdsaftaler, der kan omfatte flere relevante uddannelser, hvor det fagligt er forsvarligt, samt samarbejder mellem flere Frie Fagskoler og en eller flere erhvervsskoler.

STUKs bemærkninger

Forsøget forudsætter, at der mellem mindst én FGU-institution hhv. fri fagskole og mindst én erhvervsskole bliver indgået en samarbejdsaftale, der fastlægger indholdet af samarbejdsaftalen, rammerne omkring afholdelse af den afsluttende prøve og optagelsessamtalen, som institutionerne vurderer kan bidrage til at sikre bekræftelse af, at eleverne har de nødvendige kompetencer til at gennemføre en erhvervsuddannelse, jf. bekendtgørelsesudkastets §§ 3 og 4.

Det er op til de deltagende institutioner at aftale nærmere, hvilke kriterier eleverne skal leve op til for at være i målgruppen for forsøget.

Der stilles i forsøget ikke krav om egentlig udprøvning i dansk og matematik. Ligesom der heller ikke stilles øvrige krav til prøvens indhold.

Samarbejdsaftalen skal udformes i overensstemmelse med de krav, der fremgår af §§ 3 hhv. 4, som uddybes i de særskilte forsøgsbeskrivelser. Der stilles herudover ikke andre formkrav til udformningen af samarbejdsaftalen.

I forhold til den afsluttende prøve på en forberedende grunduddannelse kan de samarbejdende institutioner vurdere, hvordan de eksisterende afsluttende prøver på FGU, herunder f.eks. prøven på FGU-niveau 3, sammen med en optagelsessamtale kan tilrettelægges, så den optagende erhvervsskole kan betrygges i, at eleven har kompetencer til at gennemføre den pågældende erhvervsuddannelse.

I forhold til den afsluttende prøve på en fri fagskole kan den tage udgangspunkt i evt. branchelinjeprøver.

Det er endvidere op til de deltagende institutioner at aftale, hvilke erhvervsuddannelser samarbejdet skal omfatte. De deltagende institutioner vil i den sammenhæng kunne aftale, at en elev, der opfylder betingelserne for optagelse efter § 2, stk. 2, hos en udbyder af erhvervsuddannelse, vil kunne optages på samme vis hos en anden udbyder af erhvervsuddannelse end den, der har afholdt optagelsessamtalen. Dette vil være under forudsætning af, at begge udbydere er deltagende institutioner i samme samarbejdsaftale.

STUK kan efterkomme FGU Danmarks forslag om præcisering af ordlyden af § 3, stk. 2, som vil blive affattet således (ændring er fremhævet med gult, red.):

"*Stk. 2.* ~~En institution~~ Institutioner for forberedende grunduddannelse og udbydere af erhvervsuddannelse indgår samarbejdsaftale, …"

STUK foretager som konsekvens af ovenstående justering en tilsvarende ændring af ordlyden af § 4, stk. 2, som vil blive affattet således (ændring er fremhævet med gult, red.):

"*Stk. 2.* ~~Den f~~ Frie fagskoler og udbydere af erhvervsuddannelse indgår samarbejdsaftale, …"